

Funktionsrätt

en global angelägenhet

Text: Helena Tiderman Foto: Hanna Rosell

Vi talar ofta om Personskadeförbundet RTPs engagemang och påverkansarbete på det lokala, regionala och nationella planet. Lite mer okänt är att vi också deltar i internationella sammanhang. Vår ordförande Marina Carlsson har av Funktionsrätt Sverige nominerats till internationella delegationsuppdrag kopplade till både FN och EU-parlamentet.

Förbundsordförande Marina Carlsson och vice förbundsordförande Christina Hofvander Åström utanför Europaparlamentet i Bryssel. Foto Helena Tiderman

Som förbundsordförande har jag haft möjlighet att delta i flera internationella sammanhang där man påtalar behov och visar på förbättringsmöjligheter kopplat till mänskliga rättigheter och rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

Ett exempel är Access City Award, EUs årliga tillgänglighetspris, där Marina i flera år varit en del av juryn. Priset delas ut till europeiska städer med mer än 50 000 invånare som aktivt arbetar för att genomföra tillgänglighetsåtgärder.

– I fjol inkom ansökningar från 43 europeiska städer och av dessa korades Skellefteå som vinnare. Nyckeln till stadens framgång var deras goda samverkan med funktionsrättsrörelsen, berättar Marina.

Hur efterlevs Funktionsrättskonventionen?

Ett annat delegationsuppdrag Marina haft i år är att hon i somras deltog i den 16:e upplagen av FN:s årliga statsparts-konferens (COSP16) för FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, *Funktionsrättskonventionen*. Konventionen som godkändes av Sverige 2008 gäller idag i 186 länder. Representanter från dessa länder träffas årligen för att diskutera hur rättigheterna förverkligas i de olika länderna.

Den svenska delegationen bestod av representanter från funktionsrättsrörelsen i Sverige, från Myndigheten för delaktighet, MFD, och från Socialdepartementet. Delegaterna höll anföranden och stod som talare på programmet vid flera seminarier vid konferensen.

– Vi framförde de utmaningar och möjligheter vi ser inom de olika områdena som konventionen omfattar, säger Marina.

I september inleds också processen

med att samla civilsamhällets organisationer kring -en gemensam alternativrapport om hur Sverige lever upp till Funktionsrättskonventionen. Här kommer Personskadeförbundet RTP vara delaktiga och bidra. Redan 2019 samlades civilsamhället till en nationell granskning av hur Sverige lever upp till konventionen. Rapporten *Respekt för rättigheter* påvisade stora brister och resulterade i 134 förslag till åtgärder riktade till beslutsfattare. Rapporten Respekt för rättigheter kommer utgöra ett underlag för arbete med Alternativrapporten som ska skickas till FN inför förhört i mars 2024.

– Rapporten blir ett viktigt underlag när FN ska ta fram nya rekommendationer till Sveriges regering om vad som behöver göras för att göra Sverige till ett mer tillgängligt land för alla.

Sveriges ordförandeskap i EU

I slutet av juni i år avslutades det svenska ordförandeskapet i EU. Då medverkade ▶

Maria Montefusco, MFD (Myndigheten för delaktighet), Mattias Lundekvam, HRF, Talin Avades, IDA (International Disability Alliance), Johanna Forsberg, UH och Marina Carlsson, Personskadeförbundet RTP. Här på FNs årliga stadspartskonferens.

Marina i en konferens i Bryssel som arrangeras av den svenska regeringen i samverkan med Europeiska kommissionen. Konferensen fokuserade på strategier för att genomföra funktionsrätten i Europa och tog upp exempel och erfarenheter från olika länder. Marina var moderator för en av programpunkterna - A Union of Equality rights and strategies.

– Det var intensiva dagar med mycket jobb och samtidigt fick vi verkligen vara delaktiga och hade möjlighet att bidra. En mycket positiv upplevelse med många lärdomar som gör att jag kan se saker ur ett större perspektiv. För mig ger det ett mervärde i mitt uppdrag som ordförande, säger Marina.

The European Disability Forum, EDF

Den 23 maj samlades den europeiska funktionsrättsrörelsen, The European Disability Forum, EDF i EU-parlamentet i Bryssel. Drygt 700 personer från 25 länder var på plats. Marina var delegationsledare för den svenska delegationen med personer från olika organisationer.

– Vi fick träffa EU-parlamentets företrädare, europaparlamentariker och ledare från andra EU-institutioner. Det var fantastiskt att känna styrkan och engagemanget från civilsamhället runt frågor som handlar om att leva upp till FN konventionen och EUs strategier inom funktionsrättsområdet, säger Marina.

Inför kommande EU val nästa år har EDF tagit fram ett manifest med en lista på vad vi vill att våra EU-politiker ska göra för att skapa ett mer jämlikt och inkluderande Europa.

Viktigt att rösta i EU-valet

En viktig punkt på listan är full delaktighet till att rösta och ha möjlighet att påverka och delta i politiken. En uppmaning till alla från mötet var också att rösta i kommande EU val som är planerat att hållas i juni 2024.

– EU-valet är oerhört viktigt! För försämrade våra rättigheter på EU-nivå då kommer de också försämrade här på hemmaplan. Det här styr mer än vad vi kanske tror. Så min uppmaning till alla

är att gå och rösta i EU-valet och se till att lägga din röst på ett parti som står upp för demokrati, mänskliga rättigheter och människors lika värde, säger Marina.

Marina sitter även med som observatör i EDF och hon följer organisationens påverkansarbete gentemot EU-parlamentariker.

– Det som sker här kan förändra förutsättningarna när det gäller livsvillkor för personer med funktionsnedsättningar för oss här på hemmaplan. Det påverkar mer än vad man kanske tror. Därför är det viktigt att vi är med och bevakar och är insatta i de regelverk som vi ska förhålla oss till. Jag ser det som en del av förbundets omvärldsbevakning.

Vad får vi ut av det?

På frågan om hur detta arbete gagnar Personskadeförbundet RTP svarar Marina.

”FN konventionen är något Sverige ska följa och att vi då också får delta och berätta om hur den efterlevs är viktigt. Även EUs strategier och riktlinjer är viktiga – de styr ju delvis vad vår riksdag och regering har att förhålla sig till. Att

delta och hålla sig uppdaterad om vad som sker i omvärlden skapar ett helhets-tänk i vårt påverkansarbete och ger ett bredare perspektiv som går att applicera på alla nivåer.”

Även om vissa saker här hemma verkar hopplösa så är det en tröst att veta att det pågår ett arbete i ett större sammanhang. Det som görs här på lokal nivå kan påverka i ett större sammanhang och vice versa. Just tack vare att vi delger varandra. Erfarenheter från olika nationer delas och sprids.

– Att få bidra till det arbetet känns fint. Det som gett mest intryck är ändå att det finns ett så otroligt starkt engagemang runt dessa frågor i hela världen. Vi är en stor kraft som arbetar konstruktivt för att förbättra förutsättningar för personer med olika typer av funktionsnedsättningar, säger Marina. ●

Nordiska och europeiska samarbeten

Ett flertal personer inom Personskadeförbundet RTP deltar i olika internationella sammanhang. Förbundet ser alltid till att vara representerade vid de arrangemang som anordnas inom de europeiska och nordiska samarbeten som vi ingår i. Till exempel de europeiska samarbetsorganisationerna för polio- och ryggmärgsskadafrågor, European Polio Union (EPU) och European Spinal Cord Injury Federation (ESCIF). I ESCIF har förbundet under året ingått i en

arbetsgrupp som aktivt arbetar för tillgängliga laddstationer i Europa.

Inom ramen för det nordiska poliosamarbetet har förbundet varit delaktiga i planeringen av två nordiska poliokonferenser. En som hölls i Danmark sommaren 2018 och en digital konferens i två delar 2023.

Personskadeförbundet RTP ingår även i det nordiska samarbetet inom ryggmärgsskadeområdet (NORR).

Linnéa och Josef Carlssons stiftelse

beslutar i december 2023 om utdelning av bidrag

Bidrag kan utgå till:

Barn och ungdomar (enskilda personer), dock företrädesvis barn med cerebral pares (CP), som p.g.a. sin funktionsnedsättning är i behov av ekonomiskt stöd till vård, uppehälle, fostran eller utbildning (även till föräldrarnas rekreation).

Bidrag ges endast till personer till om det året man fyller **29 år**. Funktionsnedsättningen skall vara av neurologisk karaktär, *dvs. orsakad av funktionsnedsättning i hjärnan, ryggmärg, perifera nerver eller i musklerna*. Bidrag ges **inte** till barn och ungdomar med enbart allergi, reumatisk sjukdom eller diabetes. Inte heller vid syn- och hörselnedsättning eller neuropsykiatriska funktionsnedsättningar såsom adhd och autism utan andra neurologiska tillstånd. Vid prövning av ansökan tillämpas vissa inkomstgränser. Bidrag utgår endast under förutsättning att det används efter tidpunkten för styrelsens beslut och full betalning gjorts först därefter. Läkarintyg skall insändas tillsammans med ansökan.

Stiftelser eller ideella föreningar vars huvudsakliga uppgift är att stödja barns eller ungdomars behov i angivna hänseenden. *Bidrag kan inte ges till institutioner och dylikt som har stat, kommun eller landsting som huvudman.*

Föräldralösa (helt föräldralösa), mindre bemedlade barns uppfostran och utbildning.

Bidrag ges endast till personer som vistas i Sverige. Upplysningar och ansökningsblanketter erhålles efter hänvändelse till stiftelsen, Kronborgsgatan 2 C, 252 22 Helsingborg eller e-post ljc@carlssonsstiftelse.se. OBS! Ange om ansökan gäller för **enskild** eller **förening**. Tfn: 042-21 70 19.

Ansökan kan göras direkt på vår hemsida www.carlssonsstiftelse.se där även blanketter för nerladdning finns.

Ansökan skall ha inkommit till stiftelsen **senast den 15 oktober 2023**

Skriftligt besked om beslut sänds till sökanden efter styrelsens sammanträde i början av december 2023.